

„Живимо у друштву које је све даље од Бога, а све ближе прабини“

(Т. С. Елиот)

Актуелни политички скандал у Црној Гори, везан за бившег премијера Тајланда, Таксина Шинаватру, још једном је прецизно указао на трагични и бескрупулозни „прагматизам“ владајуће идеологије и забрињавајуће одсуство минимума аксиолошких вриједности једне политичке елите која би, осим што води и представља нашу земљу, својим понашањем и чињењем требала да буде и узор својим грађанима.

Наиме, Шинаватра који је у својој земљи осуђен за корупцију и кога потражује Интерпол, у Црној Гори добија пасош и постаје њен угледни грађанин.

Не би све то имало тако катастрофичан призвук да „случај Шинаватра“ није само наставак једног дугог и континуираног феноменолошког процеса којим се планирано и за неке веома профитабилно на територији наше земље гради, како неко већ рече, „сигурна мафијашка кућа“. Сарадња и кокетирање с криминалом, препознатљива је и интрузивна развојна и стратешка филозофија савремене Црне Горе. Умјесто некадашњих ботаничара, сликара, пјесника, опсјенара заљубљених у метафизику црногорског камена (Лубардин термин), од почетка деведесетих, Црну Гору почели су да походе неки чудни ликови са полицијских потјерница разних држава. Када неко у региону, а и шире, направи неки деликт бјежећи од закона своје земље, ево га право код нас да, уз благослов и великодушно гостопримство режима, нађе своје пријежиште. Посљератни (Други свјетски рат) тзв. „пацовски канали“, којима су нацисти у координацији са неким обавјештајним структурама других држава пребацивани у поједине, тада дивље и нестабилне државе Јужне Америке, данас, са једном новом врстом „пацова“, воде равно у Црну Гору.

Црногорска власт као да се труди да његује нитковлук и бешчасће, противстављајући их

апсолутним традиционалним вриједностима, нашим вјеровањима и обичајима, и то све, непрестано се позивајући на црногорско достојанство и поштење! Када антицрногорство дође у Црну Гору, долази у име црногорства. Оно што највише застрашује је то што се ми не осјећамо таоцима и заточеницима једне такве криминогене тенденције на чијим (не)вриједностима је формирана модерна црногорска државност и препознатљив индетитет. Привикавамо се крајње мимикријски и утркујемо да што прије постанемо карика у том ланцу морално кастрираних индивидуа које су изгубиле моћ размишљања, јер кад нико не размишља или не смије да размишља мора да постоји „врховни мислилац“. Кловнове претварамо у иконе, фетишизујемо их, клањамо им се. Да ли је ово она стара и упозоравајућа библијска прича о обожавању златног телета или идентификација са агресором, како би рекла Ана Фројд? Агонија и екстаза у исто вријеме.

У каквој држави ми заиста живимо? Да ли смо свјесни понижавајуће слике и перцепције коју Европа има о нама? Или је та иста Европа, често лицемјерна, искористила незајажљивост, опскурност и опсједнутост наших режимлија новцем (актера култа похлепе) и од наше земље направила своју црну рупу, мјесто за рециклажу сопствених слабости и отровног отпада. Неко је давно јунговски примјетио да је Балкан колективно несвјесно Европе – њен симптом.

Ингениозни и увијек актуелни Владета Јеротић у својим ерудитивним бесједама често истиче да су три фундаментална и темељна архетипа на којима почива аутентични дух времените Европе: Шекспиров Хамлет, Гетеов Фауст и Сервантесов Дон Кихот. То су та три психолошка и антрополошка образаца која свјесно, а још снажније несвјесно, дефинишу бивствујуће суштаство, индивидуациони пут, али и лутања једног Европљанина.

Ако би примјенили аналогију и из данашње црногорске културолошке и већинске карактерне матрице издвојили три доминантна архетипа који конструишу наш систем вриједности, онда би то засигурно били: Ђукановић, Суботић и бивши премијер Тајланда – Таксин Шинаватра.